

Dosarul nr. 2ra-2223/18

Instanța de fond: Judecătoria Orhei, sediul Central – E. Buzu
Instanța de apel: CA Chișinău – A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursurile declarate de către Liuba Cozmulici, reprezentată de către avocatul Serghei Mocanu și de către Societatea pe Acțiuni „Orhei- Vin” în proces de restructurare,

în cauza civilă la acțiunea Liubei Cozmulici împotriva Societății pe Acțiuni „Orhei- Vin” în proces de restructurare cu privire la obligarea eliberării certificatului privind salariul achitat, anularea ordinului cu privire la eliberarea din funcție, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului material, moral, încasarea cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin” împotriva Liubei Cozmulici cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de către Liuba Cozmulici și Societatea pe Acțiuni „Orhei- Vin”, s-a menținut hotărârea din data de 29 martie 2018 a Judecătoria Orhei, sediul Central,

constată:

La 13 octombrie 2015 Liuba Cozmulici a depus cerere de chemare în judecată, completată ulterior, împotriva Societății pe Acțiuni „Orhei-Vin” în proces de restructurare (în continuare SA „Orhei- Vin”), solicitând eliberarea certificatului privind salariul achitat, anularea ordinului nr. 21 C-d din data de 17 iulie 2015 cu privire la eliberarea din funcția de vânzător, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 65 600,00 lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 40 000,00 lei și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 3-4, 57-58, vol. II)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în baza contractului individual de muncă nr. 9 din data de 01 februarie 2012 a fost angajată în funcție de vânzătoare, la magazinul specializat situat în mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 80.

Liuba Cozmulici a indicat că începând cu data de 01 decembrie 2014 nu i-a fost achitat salariul prevăzut de pct. 13 din contractul individual de muncă nr. 9 din 01 februarie 2012, în mărime de 4 100 lei lunar, astfel, SA „Orhei-Vin” are față de ea o datorie la plata salariului în sumă de 65 600,00 lei.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă a expediat în adresa SA „Orhei – Vin” cerere prealabilă, prin care a solicitat ca în termen de 10 zile să-i fie achitată restanța la plata salariului, prejudiciul moral cauzat prin reținerea nejustificată a salariului, eliberarea unui certificat privind salariul achitat ei de către SA „Orhei-Vin”.

Prin răspunsul nr. 104 din data de 15 septembrie 2015 SA „Orhei – Vin” i-a refuzat în achitarea restanței la salariu și a prejudiciului moral cauzat.

De asemenea, contrar prevederilor legislației muncii angajatorul nu i-a eliberat certificatul cu privire la salariu, motiv din care consideră că instanța de judecată urmează să-i restabilească acest drept, prin obligarea SA „Orhei – Vin” să-i elibereze certificatul cu privire la salariu.

Liuba Cozmulici a mai menționat că la data de 18 aprilie 2016 prin intermediul avocatului Serghei Mocanu i s-a adus la cunoștință ordinul nr. 21 C-d din data de 17 iulie 2015, prin care a fost eliberată din funcția de vânzătoare din data de 24 decembrie 2014, în baza art. 86 lit. h) al Codului muncii, absența fără motive întemeiate de la lucru mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă. Consideră ordinul cu privire la eliberarea sa de la serviciu ilegal.

Liuba Cozmulici susține că s-a prezentat la serviciu la data de 24 decembrie 2014, la magazinul specializat SA „Orhei-Vin” din mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 80, însă acesta era încuiat și sigilat pe parcursul a mai mult timp. La întrebarea ei, adresată directorului general al SA „Orhei-Vin”, ce să facă, i-a fost comunicat că el este înlăturat de la conducerea SA „Orhei-Vin” și nu mai conduce întreprinderea, iar de activitatea salariaților se va ocupa administratorul procesului de insolabilitate.

În opinia reclamantei ordinul cu privire la concedierea acesteia a fost emis cu încălcarea legislației muncii și anume angajatorul nu a respectat procedura stabilită privind aplicarea sancțiunii disciplinare.

Liuba Cozmulici a indicat că în legătură cu eliberarea ilegală din serviciu angajatorul urmează să-i achite salariul pentru absența forțată de la serviciu începând cu data concedierii

Mai mult, în urma concedierii ilegale reclamanta a avut suferințe psihice (rușine, incomoditate, umilință), care pot fi compensate în bani prin încasarea prejudiciului moral estimat de către aceasta la suma de 40 000 lei.

SA „Orhei-Vin” a depus cerere reconvențională împotriva Liubei Cozmulici, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 28 958,27 lei și a cheltuielilor de judecată. (f.d. 69-71)

În motivarea cererii reconvenționale a invocat că Liuba Cozmulici a fost angajată la SA „Orhei-Vin” în calitate de vânzătoare în cadrul unui magazin comercial care aparține SA „Orhei-Vin”.

În scopul asigurării bunurilor materiale transmise în gestiunea Liubei Cozmulici a fost încheiat contractul de răspundere materială individuală deplină nr. 13 din data de 29 martie 2009.

În perioada 01 decembrie 2014- 24 decembrie 2014 Liuba Cozmulici s-a aflat în concediu medical, după care din motive necunoscute administrației societății, nu s-a prezentat la locul de muncă.

Potrivit datelor contabile s-a stabilit că Liuba Cozmulici avea în gestiune bunuri precum și o sumă de bani în mărime de 40 000 lei, obținută în urma vânzării producției alcoolice din magazinul comercial, care nu a fost introdusă în casieria întreprinderii. În legătură cu acest fapt Liuba Cozmulici a fost informată în repetate rânduri să se prezente la locul de muncă și să dea explicații pe marginea absenței sale de la serviciu și de a participa la inventarierea bunurilor primite în gestiune.

Totodată, ea a fost informată despre consecințele ignorării notificării, fapt confirmat prin notificarea din 26 februarie 2015 și cea repetată din 27 aprilie 2015. Deși Liuba Cozmulici a recepționat notificările, ea nu a informat societatea despre motivul lipsei de la serviciu și nemotivat nu s-a prezentat la data fixată pentru petrecerea inventarierii.

Astfel, la 11 mai 2015 în baza ordinului nr. 2-inv din 27 aprilie 2015, pe motivul lipsei nemotivate a vânzătoarei Liuba Cozmulici, s-a dispus petrecerea inventarierii bunurilor materiale în magazinul comercial SA „Orhei-Vin”, unde a activat Liuba Cozmulici.

Potrivit procesului-verbal nr. 1 din data de 11 mai 2015 au fost depistate lipsuri a bunurilor materiale în sumă totală de 28 958,27 lei. Despre acest fapt a fost informată Liuba Cozmulici prin scrisoarea din 22 iunie 2015. Totodată i s-a solicitat repararea prejudiciului material cauzat.

SA „Orhei-Vin” a mai invocat că potrivit pct. 1 al contractului nr. 13 din 29 martie 2009, salariața și-a asumat răspundere materială deplină pentru integritatea valorilor bunurilor primite de la angajator și s-a obligat să aibă atitudine gospodărească față de valorile care i-au fost transmise, să informeze la timp angajatorul despre toate circumstanțele care amenință integritatea valorilor care i-au fost transmise, să participe la efectuarea inventarierii, reviziei, altor controale asupra integrității valorilor ce i-au fost transmise.

Astfel, angajatorul consideră că salariața nu a respectat obligațiunile de serviciu, ori a avut o atitudine neglijentă față de valorile materiale ale societății, lăsându-le fără supraveghere și fără a informa societatea despre acest fapt, nu a introdus mijloacele bănești în casieria societății. Aceste fapte au dus la cauzarea unui prejudiciu considerabil societății.

Prin hotărârea din data de 29 martie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central s-au respins ca fiind neîntemeiate, atât cererea de chemare în judecată, cât și cererea reconvențională, s-a încasat de la Liuba Cozmulici în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3 168 lei, s-a încasat de la SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 869,75 lei. (f.d. 172, 178-180, vol. I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 04 iulie 2018 a respins apelurile declarate de către Liuba Cozmulici și SA „Orhei-Vin”, a menținut hotărârea din data de 29 martie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central. (f.d. 217, 218-228, vol.I)

Împotriva deciziei instanței de apel, la 10 septembrie 2018 a declarat recurs Liuba Cozmulici, reprezentată de către avocatul Serghei Mocanu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea în parte a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii Liubei Cozmulici. (f.d. 1-7, vol.II)

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanțele de judecată au interpretat și aplicat greșit normele de drept material, totodată instanțele de judecată au emis decizii nemotivate și contradictorii, prin urmare aceasta nu a avut parte de un proces echitabil.

De asemenea, instanțele de judecată incorect au dispus încasarea taxei de stat, de la reclamantă în legătură cu respingerea acțiunii, ori potrivit legislației muncii salariații sunt scutiți de la plata cheltuielilor de judecată în litigiile de muncă.

La 30 octombrie 2018 SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii reconvenționale formulate de către SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare. (f.d. 12-14, vol.II)

În motivarea recursului SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare a indicat că decizia instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii reconvenționale este neîntemeiată, fiind adoptată cu interpretarea eronată a normelor de drept material. Erorile admise au dus la încălcarea drepturilor și intereselor sale.

Instanțele de judecată au examinat superficial cauza, Liuba Cozmulici nu a negat că a activat în cadrul magazinului SA „Orhei-Vin”, situat pe str. Vasile Alecsandri, 80, mun. Chișinău.

Faptul lipsei bunurilor materiale în sumă de 28 958,27 lei este confirmat atât prin procesul – verbal de inventariere, cât și prin lista de inventariere, care nu au fost contestate de către Liuba Cozmulici.

De asemenea, la materialele dosarului sunt prezentate probe ce demonstrează că Liuba Cozmulici a primit în gestiune bunurile materialele lipsă, fapt confirmat prin facturile de expediție semnate de către aceasta privind primirea încărcăturii în punctul de descărcare „Chișinău, str. Vasile Alexandrii, 80”.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la data de 04 iulie 2018, confirmare privind recepționarea acesteia de către Liuba Cozmulici și de către SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursurile depuse la data de 10 septembrie 2018 de către Liuba Cozmulici, reprezentată de către avocatul Serghei Mocanu și la data de 30 octombrie 2018 de către SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare se consideră a fi depuse în termen.

În conformitate cu art. 439, alin. (2) al Codului de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din data de 05 decembrie 2018 a considerat recursurile admisibile.

Articolul 441 al Codului de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442, alin. (1) al Codului de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 445, alin. 1, lit. b) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Liuba Cozmulici, reprezentată de către avocatul Serghei Mocanu este întemeiat și care urmează să fie admis, iar recursul declarat de către SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare este neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Liuba Cozmulici s-a adresat cu prezenta acțiune, invocând încălcarea de către SA „Orhei-Vin” a dreptului său la muncă, fiind concediată prin ordinul nr. 21 C-d din data de 17 iulie 2015, pe motivul absenței fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutiv. Cu ordinul de concediere Liuba Cozmulici nu este de acord, îl consideră ilegal și posibil de a fi anulat, cu restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată și repararea prejudiciului moral.

La rândul său, SA „Orhei-Vin”, prin cererea reconvențională a invocat că în urma acțiunilor salariații Liuba Cozmulici întreprinderea a suportat un prejudiciu material, ori în urma inventarierii s-a depistat lipsa bunurilor materiale, care au fost în gestiunea acesteia.

Instanțele au adoptat hotărârile sus-citate.

Hotărârile au fost contestate, atât de către Liuba Cozmulici, reprezentată de către avocatul Serghei Mocanu, cât și de către SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare.

Verificând hotărârile adoptate, instanța de recurs a constatat că instanțele ierarhic inferioare corect au stabilit circumstanțele raportului juridic litigios și anume că SA „Orhei-Vin” și Liuba Cozmulici s-au aflat în raporturi de muncă, ultima în baza contractului individual de muncă nr. 9 din data de 01 februarie 2012 a fost angajată în funcție de vânzătoare. Totodată Liuba Cozmulici a semnat contractul cu privire la răspunderea materială individuală deplină.

La 17 iulie 2015 SA „Orhei-Vin” a emis ordinul nr. 21 C-d privind eliberarea din funcție a Liubei Cozmulici, în baza art. 86, alin. (1), lit. h) al Codului muncii, începând cu data de 24 decembrie 2014.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va examina criticele aduse de către SA „Orhei-Vin” privind repararea prejudiciului material cauzat de către salariații Liuba Cozmulici, ulterior criticele aduse de către Liuba Cozmulici asupra faptului încetării contractului individual de muncă.

Cu referire la pretențiile SA „Orhei-Vin” privind încasarea prejudiciului material în sumă de 28 958,27 lei, Colegiul lărgit menționează că prin prisma art. 327 al Codului muncii partea contractului individual de muncă, care a cauzat în

legătură cu exercitarea obligațiilor sale de muncă un prejudiciu material, repară acest prejudiciu.

Colegiul reamintește că răspunderea materială deplină a salariatului intervine în cazul încheierii contractului de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor transmise.

La caz, între SA „Orhei-Vin” și Liuba Cozmulici, în scopul asigurării integrității bunurilor materiale ale angajatorului în magazinul comercial situat în mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 80, a fost încheiat contractul de răspundere materială individuală deplină nr. 13 din data de 29 martie 2009.

În susținerea faptului suportării prejudiciului material SA „Orhei-Vin” a prezentat procesul -verbal nr. 1 din data de 11 mai 2015, prin care au fost depistate lipsuri a bunurilor materiale în sumă totală de 28 958,27 lei și lista de inventariere INV -2 din 11 mai 2015.

Colegiul lărgit menționează că pentru a exista răspunderea materială deplină a salariatului, prejudiciul produs în patrimoniul angajatorului trebuie să fie efectul faptei ilicite săvârșite de salariat în legătură cu munca sa, cu evidențierea certă inclusiv a raportului de cauzalitate între fapta prezumată ilicită și prejudiciul reclamat.

Răspunderea materială a salariatului este o formă de răspundere subiectivă. Prin urmare, fără constatarea vinovăției salariatului, care a produs prejudiciul, răspunderea patrimonială este inadmisibilă.

SA „Orhei-Vin” invocă că în urma efectuării inventarierii și în baza procesului - verbal nr. 1 din data de 11 mai 2015 s-a constatat lipsa bunurilor materiale în sumă de 28 958,27 lei.

Instanța de recurs reține că angajatorul a efectuat inventarierea bunurilor SA „Orhei-Vin” din motivul lipsei îndelungare a gestionarului Liuba Cozmulici de la serviciu. Potrivit ordinului nr. 1-inv din 26 februarie 2015 și ordinului nr. 2-inv din 27 aprilie 2015 privind efectuarea inventarierii, care se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012.

Prin prisma art. 3, alin. (5) al Regulamentului privind inventarierea, entitatea efectuează inventarierea în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare sau la decizia conducătorului entității.

Prin ordinul nr. 1-inv din 26 februarie 2015 privind efectuarea inventarierii SA „Orhei-Vin” a stabilit data începerii inventarierii 10 martie 2015, în legătură cu neprezentarea gestionarului Liuba Cozmulici, inventarierea nu a avut loc. Ulterior prin ordinul nr. 2- inv din 27 aprilie 2015 s-a stabilit data de 11 mai 2015 pentru efectuarea inventarierii.

În urma efectuării inventarierii s-a depistat lipsa bunurilor materiale în sumă de 28 958,27 lei, care au fost primite de către gestionarul Liuba Cozmulici. (f.d. 78, vol.I)

Colegiul reamintește că pentru ca salariața Liuba Cozmulici să răspundă material pentru prejudiciul cauzat angajatorului urmează să fie stabilită vinovăția salariatei. SA „Orhei-Vin” în susținerea pretenției invocate a prezentat lista de inventariere INV-2 din 11 mai 2015, din care se constată că în colana 1 este indicată denumirea stocurilor, în coloana 4 este indicat prețul pe unitate, în coloana 5 cantitatea, în coloana 12 lipsurile în valoare de 28 958,27 lei.

Din analiza facturii Fiscale seria WI, nr. 1581807 din 22 mai 2014 și seria WI nr. 1581810 din 28 mai 2014 rezultă că Liuba Cozmulici a primit mai multe varietăți de vin, care nu sunt identice cu cele stabilite în lista de inventariere nr. INV-2 din data de 11 mai 2015 și nu corespunde nici cantității și nici prețului indicat.

Instanța de recurs menționează că la materialele dosarului nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și admisibile ce ar confirma că Liuba Cozmulici a recepționat bunurile materiale lipsă.

Mai mult ca atât, instanța de recurs menționează că Liuba Cozmulici a fost concediată începând cu data de 24 decembrie 2014, iar inventarierea privind lipsa bunurilor materialele a fost efectuată la data de 11 mai 2015, aproape peste 5 luni, prin urmare, lipsa acestor bunuri nu poate fi imputată salariatului, ori în această perioadă nu se cunoaște cine a avut acces la aceste bunuri.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție referitor la pretenția SA „Orhei-Vin” cu privire la încasarea prejudiciului material de la Liuba Cozmulici o consideră neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Cu referire la recursul declarat de către Liuba Cozmulici, reprezentată de către avocatul Serghei Mocanu, instanța de recurs a constatat următoarele.

Potrivit legislației ce reglementează raporturile de muncă, dreptul la muncă nu poate fi îngrădit, libertatea muncii este garantată, fiecare persoană este liberă să-și aleagă locul de muncă. Totodată, fiind angajat în câmpul muncii, salariatul urmează să respecte obligațiile ce revin odată cu încheierea contractului individual de muncă.

Instanța de recurs reține că în conformitate cu prevederile art.81, alin. (1) lit. b) al Codului muncii, contractul individual de muncă poate înceta: la inițiativa uneia dintre părți.

La caz, contractul individual de muncă nr.9 din data de 01 februarie 2012 a încetat la inițiativa angajatorului SA „Orhei-Vin”, prin emiterea ordinului nr. 21 C-d din 17 iulie 2015.

Ordinul contestat a fost emis de către directorul general Constantin Jitaru al SA „Orhei-Vin” în planul procedurii de restructurare, care prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din data de 10 iunie 2015 a fost restabilit în dreptul de administrare a masei debitoare a SA „Orhei-Vin”. Argumentul Liubei Cozmulici cu privire la faptul că ordinul a fost emis de o persoană neîmpuțernicită este pur declarativ și neîntemeiat.

Colegiul reține că angajatorul ca temei de eliberare din funcție a salariatei Liuba Cozmulici a invocat prevederile art. 86, alin. (1), lit. h) al Codului muncii, potrivit cărora concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că în perioada 01 octombrie - 20 noiembrie 2014 și 01 decembrie– 24 decembrie 2014 Liuba Cozmulici s-a aflat în concediu medical. (f.d. 41, 47-50)

Prin procesul-verbal din 26 decembrie 2014 s-a stabilit absența angajatei Liubei Cozmulici de la serviciu. (f.d. 72)

Colegiul reține că prin prisma art. 9, alin. (2), lit. d) al Codului muncii, Liuba Cozmulici era obligată de a respecta disciplina muncii și de a se prezenta la serviciu, după încetarea suspendării contractului individual de muncă.

Instanța de recurs nu poate reține argumentul Liubei Cozmulici precum că aceasta la data de 24 decembrie 2014 s-a prezentat la serviciu, însă magazinul comercial din str. Vasile Alecsandri, 80, mun. Chișinău era închis, ori prin prisma prevederilor art. 118 al Codului de procedură civilă acesta urma să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei de admitere a pretențiilor. La materialele dosarului lipsesc careva probe pertinente și admisibile, care ar demonstra că aceasta în perioada de la 24 decembrie 2014 și până la 26 decembrie 2014, când s-a perfectat procesul - verbal de constatare a lipsei acesteia, s-a prezentat la serviciu.

Mai mult ca atât, Liuba Cozmulici, fiind angajată al SA „Orhei-Vin”, în cazul constatării faptului că magazinul comercial din str. Vasile Alecsandri, 80, mun. Chișinău era închis, urma să se prezinte la sediul angajatorului din or. Orhei, str. Boris Glavan, 10.

Argumentul Liubei Cozmulici precum că absența ei de la serviciu este motivată, fiindcă angajatorul nu mai putea să-i ofere acest lucru, deoarece nu mai dispunea de autorizație de funcționare a acestui magazin, este combătut prin probele prezentate la materialele dosarului. Din contractul individual de muncă nr. 9 din data de 01 februarie 2012, precum și datele din carnetul de muncă, rezultă că Liuba Cozmulici a fost angajată în calitate de vânzător în cadrul SA „Orhei-Vin” și nu în cadrul magazinului comercial din str. Vasile Alecsandri, 80, mun. Chișinău.

Astfel, prin inacțiunile Liubei Cozmulici de a se prezenta la sediul angajatorului pentru a fi asigurată cu un loc de muncă și nerespectarea disciplinei muncii, a admis încălcarea legislației muncii și nu poate fi imputată angajatorului. Prin urmare, la eliberarea acesteia din funcție angajatorul a respectat prevedere legale privind jurisprudența muncii.

La caz, instanța de recurs menționează că angajatorul SA „Orhei-Vin” a emis ordinul nr. 21 C-d din data de 17 iulie 2015 ca urmare a neprezentării salariatei la serviciu mai mult de patru ore consecutiv în timpul zilei de muncă. Dreptul desfacerii contractului individual de muncă la inițiativa angajatorului este un drept exclusiv al angajatorului SA „Orhei-Vin”.

Argumentele Liubei Cozmulici cu privire la faptul încălcării de către angajator a legislației muncii, prin modificarea contractului individual de muncă fără preavizare și aplicarea sancțiunii disciplinare sunt declarative și neîntemeiate.

Prin prisma art. 68 al Codului Muncii rezultă că contractul individual de muncă poate fi modificat prin acordul atât al angajatorului, cât și al salariatului.

La materialele dosarului lipsesc careva probe ce ar demonstra inițiativa SA „Orhei-Vin” de a modifica contractul individual de muncă încheiat cu Liuba Cozmulici.

Instanța de recurs reține că SA „Orhei-Vin” a respectat normele de drept material ce reglementează raporturile de muncă și corect a aplicat legislația ce guvernează raporturile de muncă la emiterea ordinului privind concedierea Liubei Cozmulici în legătură cu absența nemotivată de la locul de muncă în perioada 24 decembrie -26 decembrie 2014, mai mult de patru ore consecutiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție referitor la pretenția Liubei Cozmulici cu privire la încasarea

salariului pentru absența forțată de la muncă o consideră neîntemeiată, ori aceasta este subsecventă pretenției cu privire la anularea ordinului de concediere.

Nici pretenția cu privire la elibera certificatului de salariu nu poate fi reținută de instanța de recurs ca fiind întemeiată, ori la materialele cauzei nu sunt probe că angajatorul refuză să elibereze acest certificat. Mai mult, prin scrisoarea nr. 104 din data de 15 septembrie 2015 recurenta a fost informată despre posibilitatea de a se prezenta la sediul întreprinderi pentru a ridica certificatul solicitat.

Prin urmare, instanțele ierarhic inferioare corect au conchis că nu există temeiuri de a anula ordinul nr. 21 C-d din data de 17 iulie 2015 privind eliberarea din funcție a Liubei Cozmulici, cu restabilirea la locul de muncă, și încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și corect au dispus respingerea acțiunii înaintată ca fiind neîntemeiată.

Totodată, instanțele de judecată au dispus încasarea de la Liuba Cozmulici în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3 168 lei. În această parte instanța de recurs consideră că hotărârile judecătorești sunt neîntemeiate, motiv din care în această parte nu pot fi menținute.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că obiectul litigiului este guvernat de jurisprudența muncii, iar prin prisma art. 353 al Codului muncii salariații sau reprezentanții acestora, care se adresează în instanțele de judecată cu cereri de soluționare a litigiilor individuale de muncă sunt scutiți de plata cheltuielilor judiciare (a taxei de stat și a cheltuielilor legate de judecarea pricinii).

Prevederi similare se conțin și în art.85, alin. (1) al Codului de procedură civilă, în art. 4, alin.(1), pct. 1 al Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, potrivit căroră sunt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești: reclamanții – persoane fizice – în acțiunile de încasare a sumelor retribuirii muncii și alte cerințe legate de activitatea de muncă.

Conform art. 98, alin. (2) al Codului de procedură civilă în caz de respingere a acțiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanță, precum și taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Sub aspectul normelor de drept citate, Colegiul reține că recurenta Liuba Cozmulici prin efectul legii, este scutită de plata taxei de stat pentru acțiunea înaintată chiar și în baza respingerii acțiunii. Instanțele de judecată neîntemeiat au dispus încasarea din contul acesteia a taxei de stat în sumă de 3 168,0 lei, fapt ce este inadmisibil.

Prin urmare, instanța de recurs reține că hotărârile pronunțate în partea încasării de la Liuba Cozmulici a taxei de stat urmează a fi casate.

În concluzie, instanța de recurs relevă că în cadrul judecării pricinii, instanțele de judecată ierarhic inferioare au creat participanților la proces condiții obiective și echitabile pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea pentru părți a dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.

Astfel, având în vedere faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat normele de drept în privința dispunerii achitării taxei de stat de la Liuba Cozmulici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, în partea încasării

de la Liuba Cozmulici a taxei de stat în mărime de 3 168 lei, cu menținerea în rest a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445, alin. (1), lit. b) al Codului de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Orhei- Vin” în proces de restructurare.

Se admite recursul declarat de către Liuba Cozmulici, reprezentată de către avocatul Serghei Mocanu.

Se casează parțial decizia din data de 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 29 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 iunie 2016 în cauza civilă la acțiunea Liubei Cozmulici împotriva Societății pe Acțiuni „Orhei- Vin” cu privire la obligarea eliberării certificatului privind salariul achitat, anularea ordinului cu privire la eliberarea din funcție, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului material, moral, încasarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Orhei- Vin” împotriva Liubei Cozmulici cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, în partea încasării de la Liuba Cozmulici a taxei de stat în beneficiul statului în mărime de 3 168 lei.

În rest decizia din data de 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 29 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Maria Ghervas